

ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM

rujan, 2015.

ŠKOLSKI PREVENTIVNI PROGRAM

1. Uvod

Školski preventivni program škole usmjeren je na ispitivanje pojavnosti korištenja sredstava ovisnosti, utvrđivanje frekventnosti pojava oblika poremećaja u ponašanju vezanih na eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti te usmjeravanju mladih prema zdravlju i zdravom načinu života. Osnovni cilj školskog preventivnog programa je usmjeravanje učenika prema društveno prihvatljivim oblicima ponašanja, promicanje zdravih stilova života te odgoj samouvjerenih, samostalnih i odgovornih osoba.

2. Ciljevi

- a) Prevencija rizičnih ponašanja i poremećaja u ponašanju djece i mladih
  - Smanjenje interesa mladih za uzimanje sredstava ovisnosti
  - Razvoj vještina za rješavanje sukoba i osposobljavanje mladih za odupiranje pritiscima vršnjaka
- b) Podizanje razine znanja o štetnostima konzumiranja sredstava ovisnosti kao temeljnoj pretpostavci za smanjenje interesa prema istima
- c) Razvoj emocionalnih i socijalnih (životnih) vještina
- d) Razvijanje pozitivne slike o sebi
- e) Prihvatanje odgovornosti za sebe i druge

3. Zadaće školskog preventivnog programa

Školski preventivni program će se provoditi s ciljem poticanja zdravog načina života učenika škole, promicanjem spoznaja o:

- sposobnostima rješavanja problema
- razvijanju samopoštovanja učenika
- pomoći učenicima u različitim životnim opredjeljenjima,
- socijalnoj potpori obitelji, posebno u suradnji roditelja i škole,
- poboljšanju kvalitete života učenika,
- pravilnom organiziranju slobodnog vremena učenika,
- utjecanju na što kvalitetniju ponudu sportskih i drugih kreativnih sadržaja u okviru škole i
- utjecanja na učenike pri odabiru takvih sadržaja.

4. Ustrojstvo preventivnog programa

ŠPP će se provoditi u dva stupnja:

1. PRIMARNA PREVENCIJA - obuhvaća aktivnosti koje su usmjerene sve učenike škole kroz rad u okviru određenih metodskih jedinica u nastavnom procesu, na satovima razrednog odjela, kroz rad izvannastavnih aktivnosti i izvanškolske aktivnosti.
2. SEKUNDARNA PREVENCIJA - obuhvaća aktivnosti usmjerena na učenike koji spadaju u skupinu djece rizičnog ponašanja, a provode ih razrednici, stručna služba u školi, zdravstveni radnici, radnici Centra za socijalnu skrb i MUP-a, te drugi stručnjaci po potrebi.

5. Sadržaj, metode i aktivnosti:

Sadržaji preventivnog programa integrirani su u redovitu nastavu, satove razrednog odjela, izvannastavne i izvanškolske aktivnosti.

Za uspješno provođenje programa ključan je timski rad svih sudionika: razrednika, nastavnika, stručnih suradnica, učenika, roditelja, vanjskih suradnika.

Sve predviđene aktivnosti provodit će razrednici samostalno, uz suradnju, potporu i pomoć stručne službe škole. U tu svrhu, stručna služba škole pripremat će potrebne stručne materijale kao pomoć razrednicima u provedbi satova razrednih odjela te ih kontinuirano educirati organiziranjem predavanja i pedagoških radionica.

6. Nositelji aktivnosti

- Lucija Matjačić Kovačić, psihologinja – voditeljica Školskog preventivnog programa
- Jasna Brumec, pedagoginja
- razrednici
- Dražen Blažeka, ravnatelj
- Zrinka Zvornik Legen, dr.med. – školska liječnica
- vanjski suradnici (predavači) i drugi stručnjaci

7. Aktivnosti s učenicima:

◆ Obavezni sadržaji prema nastavnom planu i programu zdravstvenog odgoja za srednje škole:

Svrha zdravstvenog odgoja je uspješan razvoj djece i mladih da bi stasali u zdrave, zadovoljne, uspješne, samosvjesne i odgovorne osobe. Opći cilj zdravstvenog odgoja, temeljen na holističkom poimanju zdravlja, jest promicanje zdravlja, zdravih stilova života i usvajanje zdravih životnih navika kroz interdisciplinarni rad i provedbu odgojno-obrazovnih sadržaja u okviru obveznih i izbornih predmeta, školskih preventivnih programa, projekata i sadržaja pripremljenih za provedbu na satu razrednika.

1. razred

Modul	Obavezne teme	Nositelj	Vremenik
Živjeti zdravo	Prehrambeni stilovi	razrednik	veljača
	Nova škola - izazovi i odluke koje donosimo	razrednik	listopad
	Vrijednosti izbora životnog stila	razrednik	ožujak
Prevenција nasilničkog ponašanja	Prevenција nasilja u različitim okolnostima	razrednik	studeni
	Neprimjerene pojavnosti u školi i okolini	pedagoginja	rujan
Prevenција ovisnosti	Alkohol, cigarete i droge - utjecaj na pojedinca, obitelj i zajednicu	pedagoginja	veljača
	Rizična ponašanja i posljedice na obrazovanje te profesionalni razvoj i karijeru	razrednik	ožujak
Spolna/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje	Razvijanje vještina potrebnih za odgovorno spolno ponašanje, I.	školska liječnica	listopad
	Razvijanje vještina potrebnih za odgovorno spolno ponašanje, II.	školska liječnica	siječanj
	Komuniciranje u vezi	psihologinja	studeni
	Medijski prikaz spolnosti	razrednik	svibanj

2. razred

Modul	Obavezne teme	Nositelj	Vremenik
Živjeti zdravo	Dodaci prehrani	razrednik	ožujak
	Posljedice uzimanja lijekova i drugih sredstava po mentalno zdravlje	razrednik	siječanj
	Kako koristim slobodno vrijeme?	razrednik	prosinac
Prevenција nasilničkog ponašanja	Neprimjerene pojavnosti u školi i okolini	razrednik	studeni
	Kultura škole	pedagoginja	listopad
Prevenција ovisnosti	Kockanje i klađenje adolescenata i mladih - rizici i šanse	vanjski suradnici	listopad
	Utjecaj medija i vršnjaka na korištenje sredstava ovisnosti, I.	razrednik	ožujak
	Utjecaj medija i vršnjaka na korištenje sredstava ovisnosti, II.	pedagoginja	ožujak
Spolna/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje	Razvijanje vještina potrebnih za odgovorno spolno ponašanje, III.	školska liječnica	studeni
	Razvijanje vještina potrebnih za odgovorno spolno ponašanje, IV.	školska liječnica	studeni
	Spolno/rodno nasilje i nasilje u vezama, I.	razrednik	travanj
	Spolno/rodno nasilje i nasilje u vezama, II.	psihologinja	travanj

3. razred

Modul	Obavezne teme	Nositelj	Vremenik
Živjeti zdravo	Pravilna prehrana tijekom pojačanih tjelesnih i umnih napora	razrednik	listopad
	Donošenje životnih odluka u različitim životnim situacijama	pedagoginja	studeni
	Planiranje budućnosti	psihologinja	veljača
Prevenција nasilničkog ponašanja	Prevenција nasilja i nasilničkih ponašanja u različitim okolnostima - u vezi, sportu,...	razrednik	listopad
	Neprimjerene pojavnosti	razrednik	studeni
Prevenција ovisnosti	Alkohol i promet	razrednik	travanj
	Utjecaj sredstava ovisnosti na društveni i profesionalni život te karijeru	razrednik	siječanj
	Prevenција rizičnih ponašanja - maturalno putovanje	razrednik	ožujak
Spolna/rodna ravnopravnost i odgovorno spolno ponašanje	Razvijanje vještina potrebnih za odgovorno spolno ponašanje, V.	školska liječnica	veljača
	Brak, roditeljstvo i obitelj	razrednik	veljača
	Stereotipi o spolnosti, spolno zdravlje i spolna prava	razrednik	studeni
	Stigmatizacija i diskriminacija seksualnih manjina, I.	razrednik	travanj
	Stigmatizacija i diskriminacija seksualnih manjina, II.	psihologinja	travanj

4. razred

Modul	Obavezne teme	Nositelj	Vremenik
Živjeti zdravo	Informacije o zdravlju i njihova kritička interpretacija (oglašavanje i marketing)	razrednik	listopad
	Višedimenzionalni model zdravlja (R.Eberts)	razrednik	studeni
Prevenција ovisnosti	Na pragu punoljetnosti	psihologinja	prosinac
	Odgovorno ponašanje	razrednik	travanj

◆ Nacionalni preventivni program „Zdrav za 5“

Svrha projekta	Prevenција ovisnosti te promocija prosocijalnog, preventivnog i zaštitnog djelovanja uz razvijanje socio-emocionalnih vještina kod djece i mladeži, podizanje razine svijesti o vlastitoj ulozi u očuvanju životne, školske i radne okoline te podizanje razine samosvijesti o odgovornosti u čuvanju vlastitog i tuđeg zdravlja i sigurnosti.
Osnovni ciljevi	- aktivno mijenjanje stavova i štetnih navika ovisnosti, - aktivno mijenjanje stavova o nužnosti zaštite prirode i okoliša, - podizanje razine samosvijesti o odgovornosti u očuvanju vlastitog i tuđeg zdravlja te usvajanje zdravih stilova života
Ciljane skupine	Učenici 1. i 2. razreda

Komponente programa:

	Obavezne teme	Namjena	Aktivnosti	Vremeni
Prevenција ovisnosti	Ovisnost i zlouporaba droga	učenici 1.razreda	Početo anketiranje, predavanje Zavoda za javno zdravstvo, predavanje policijskih službenika za prevenciju, završno anketiranje	tijekom školske godine
	Ovisnost o igrama na sreću	učenici 2.razreda	Početo anketiranje, predavanje Zavoda za javno zdravstvo, završno anketiranje	tijekom školske godine
Zaštita okoliša i prirode	Čisti okoliš, zdrava budućnost	učenici 1. i 2. razreda	eko-radionice	tijekom školske godine

◆ **Sat razrednog odjela (prema programu rada razrednog odjela)**

Način rada: radionice, tematska predavanja, rasprave.

- Prava i dužnosti učenika
- Praćenje uspjeha i izostajanja
- Učiti kako učiti
- Razvoj komunikacijskih vještina
- Poticanje timskog rada i suradnje među učenicima
- Razvijanje pozitivne slike o sebi, povećanje samopouzdanja i osjećaja samoeфикаsnosti
- Pravila lijepog ponašanja
- Odgovornost, tolerancija, humanost
- Razumijevanje potreba drugih ljudi
- Prihvatanje različitosti
- Životni ciljevi – želje i granice
- Samokontrola

◆ **Individualni rad s učenicima**

- Identifikacija učenika koji iskazuju neprilagođeno i neprihvatljivog ponašanje
- Educiranje učenika o posljedicama neprilagođenog i neprihvatljivog ponašanja
- Savjetovanje učenika s poteškoćama u učenju, ponašanju, socijalnoj prilagodbi
- Poticanje razvoja socijalnih vještina i pozitivne slike o sebi
- Podrška u teškim emotivnim situacijama
- Pomoć u nošenju sa stresnim situacijama
- Sustavno praćenje uspjeha učenika i izostajanja s nastave
- Promoviranje zdravih stilova života

◆ Obilježavanje važnih datuma tijekom godine

Način rada: prezentacije u holu škole, uređenje panoa, radionice na satovima razrednog odjela, sportske aktivnosti, uključivanje u aktivnosti u zajednici

- 2.10. Međunarodni dan nenasilja
- 10.10. Svjetski dan mentalnog zdravlja
- 13.11. Svjetski dan ljubaznosti
- 15.11.-15.12. Mjesec borbe protiv ovisnosti
- 1.12. Dan borbe protiv AIDS-a
- 10.12. Dan čovjekovih prava
- 20.3. Međunarodni dan sreće
- 1.4. Dan borbe protiv alkoholizma
- 7.4. Svjetski dan zdravlja
- 6.5. Dan smijeha
- 29.5. Svjetski dan sporta
- 31.5. Svjetski dan nepušenja

8. Aktivnosti s roditeljima i skrbnicima:

- ◆ Individualni savjetodavni i konzultativni rad s roditeljima;
- ◆ Poticanje uspješnog roditeljstva;
- ◆ Predavanja na roditeljskim sastancima – prevencija rizičnih ponašanja, detekcija emocionalnih poteškoća, pomoć u odrastanju.

9. Aktivnosti s razrednicima i nastavnicima:

- ◆ predavanja na NV i sastancima Vijeća razrednika;
- ◆ savjetodavni rad s učenicima, roditeljima, skrbnicima i nastavnicima;
- ◆ prikupljanje informacija o učenicima i davanje preporuka za rad s učenicima koji imaju teškoće ili spadaju u rizičnu populaciju (školski neuspjeh, nepovoljne obiteljske prilike, neprihvatljivo ponašanje u školi);
- ◆ pomoć u procesu učenja;
- ◆ pomoć u adaptaciji na školu i postizanju promjena u području prepoznatih teškoća.

Program izradile:

Jasna Brumec, dipl.soc.ped.

Lucija Matjačić Kovačić, mag.psych.

U Čakovcu, 18. rujna 2015.